

Regjeringen har paatænkt at gaa videre i den Retning. At den først vil have undersøgt, hvilke Linier der bør vælges, er jo en Selvsølge; men jeg vil dog tillade mig at henlede den høitærede Finansministers og den høitærede Indværgsministers Opmærksomhed paa, at det, naar de paatænke at gaa denne Vej, forekommer mig, at der allerede nu er Noget at gjøre. Der er nu en ved privat Foranstaltning men med Statens Understøttelse under Anlæg værende Bane, nemlig Banen fra Silkeborg til Herning. Denne Bane er efter al Sandsynlighed kommen til at ligge paa et uheldigt Sted, og jeg antager, at der nødvendigvis maa ske en Forlængelse af den ud til Vestbanen. Det glæder mig at se et Slags Legn paa en Bekræftelse heraf, og den foregaaende Regjering har ogsaa vedkjendt sig, at noget Saadant var et Tidsspørgsmaal. Naar man ser paa denne Sernbanes Beliggenhed, forekommer det mig ikke, der kan være mindste Tvivl om, at en saadan Forlængelse en Gang maa ske; men det er da aabenbart høist uheldigt, at dette Stykke Bane fra Herning til Silkeborg er blevet anlagt under de Bilkkaar, som Tilfældet er. Da det ikke er sandsynligt, at man vil kunne faae det følgende Stykke anlagt paa de samme Bilkkaar, vil Regjeringen altfaa, hvis Forlængelsen skal ske, komme til at bygge en Statsbane der; men man vil da have liggende en Statsbane Ost og en Statsbane Vest for dette Stykke privat anlagte Bane. Deraf vil nødvendigvis følge, at man engang kommer til at indløse denne Bane, og jeg vilde blot tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, om der ikke allerede nu kunde være Noget at gjøre fra Regjeringens Side i den Henseende, naar den har en saadan Fremtidstankte som den nævnte med Hensyn til Sernbanedrivningen. Det kunde maaske være, at man nu meget lettere kunde komme i Besiddelse af denne Bane end om nogle Aar. Dette er en Tanke, som jeg ikke er alene om, idet ogsaa Andre have udtalt sig i samme Retning, og det forekommer mig derfor, at det vilde være meget heldigt, om Regjeringen vilde overveie dette Spørgsmaal. Det er jo meget muligt, at den allerede har overveiet det, og jeg beder undskyldte, i Fald man skulde tro, at jeg vilde minde Regjeringen om Noget, som den maaske af sig selv allerede er falden paa og har overveiet. Jeg har kun villet tillade mig at udtale min Mening derom; Regjeringen kan jo da tage det Hensyn dertil, som den behager. Dette er et Punkt, som det har glædet mig at se fremkomme, og jeg haaber, at enhver kommende Regjering vil gaa i det samme Spor, thi jeg tror ganske vist, at der ellers vil kunne beredes os mange Vanskeligheder med Hensyn til den for Befolkningen hensigtsmæssigste Drift af Banerne omkring i Landet; derfor vilde det være høist ønskeligt, om man fastholdt en saadan Anskuelse. Med Hensyn til, hvad der

er foreslaaet af den høitærede Kirke- og Undervisningsminister, er der ogsaa adskillige Punkter, som jeg vil tillade mig at omtale. Naar det erede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Hoffen) igaar troede, at det var en given Sag, at dette Thing ikke vilde støtte Regjeringens Forlangende om en Kommissions Nedsættelse angaaende de separate Fonds Stilling, maa dette vistnok bero paa en Sukommelsesfeil; thi det erede Medlem maa erindre, at Finansudvalget gjentagne Gange har forlangt, at Regjeringen skulde tage denne Sag i sin Haand; først i anden Linie blev det sagt, at hvis Regjeringen ikke vilde det, maatte Thinget forbeholde sig at nedsætte en parlamentarisk Kommission. Saaledes er Stillingen; det er det, der er blevet gjort gjældende, og jeg antager, at det blot har været en Forglemmelse af det erede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds. Da vi i en saa lang Arrække have opfordret Regjeringen til at gjøre et saadant Skridt, antager jeg, det vilde være urigtigt, om vi vilde trække os tilbage, naar den endelig efterkommer vor Opfordring. Der kommer nu ud deraf, hvad Resultat der vil, saa har dog Thinget det i sin Magt at kunne anstille Kontraundersøgelser. Skulde vi ikke være fornøjede med det Resultat, hvortil denne Kommission kommer, og skulde vi tro, at Thinget ved en parlamentarisk Kommission kunde tilvejebringe et andet Syn paa Sagen, staar det os jo frit for til den Tid, naar vi se Resultatet, at nedsætte en saadan. Jeg haaber altfaa, at denne Bevilling vil blive given i Overensstemmelse med de Ønsker, som ere fremsatte fra Finansudvalgets Side. Jeg erindrer ikke, at Thinget nogeninde har stemt derover. Der er et andet Punkt, hvori den høitærede Minister ogsaa er kommen et Ønske ind, som vel endnu ikke har fundet en bestemt Formulering fra Thingets Side, men som dog har været Gjenstand for Lovforslag, og hvorover nedsatte Udvalgte have afgivet Betænkninger, der netop ere gaaede ud paa at foretage Skridt som dem, Ministeren har foretaget, naar han har forsøgt paa at bortselge de efter hans og begge Thingenes Mening overflødige Jordtiliggende ved Folkekirkens Præstegaarde. Det har været mig hjært at se, at der, hver Gang en saadan Præstegaardsjord har skullet sælges, har været ansat endog temmelig smaa Dele til selvstændig Bortsalg. Jeg kjender ikke Udsaldet af de Auktioner, som have fundet Sted; men jeg haaber, at det efterhaanden maa gaa op for Befolkningen og navnlig for den Del af den, som ikke eier Jord, men som ønsker at komme til at bo paa sit Eget, at der her er en Vej til at erhverve sig Eiendom. Jeg kjender ikke bestemt de Konditioner, under hvilke Kjøbene kunne opnaas; men jeg haaber, de ere saaledes, at ogsaa en Mand, der ikke er videre bemidlet, maa kunne blive Kjøber. Det forekommer mig, at der maa være temmelig stor Sikkerhed for Staten i selve Jorden, og navnlig vil den jo, hvis en saadan Kjøber vil være i Stand til at opføre et Hus derpaa, faae